



# Kovarsko valsčiaus valstiečių, gavusių žemę iš tarybų valdžios, susirinkimas

## Iš Kovarsko valsčiaus žemės komisijos pirmininko drg. Vilčinsko pranešimo

Draugai, darbo valstiečiai!

Šiandien mes susirinkome į pirmąjį valsčiaus susirinkimą. Čia susirinko buvusieji bernai ir vargingieji valstiečiai, dabar gavusieji žemės iš tarybų valdžios. Tai džiaugsmingas įvykis mums visiems. Mes tapome pilnateisiais žemės šeimininkais, apie ką prie Smetonos tik svajojome.

Šią laimę mums pasiekti buvo nelengva. 1940 metais Lietuvos tauta nuvertė dvarininkų ir kapitalistų valdžią. Pati liaudis ėmė spręsti savo krašto likimą. Savo laisvu noru ji pasirinko tarybinį kelią. Stalino Konstitucijos paragrafas, kuriame sakoma, kad žemė — visos liaudies nuosavybė, buvo pirmą kartą įvykdytas Lietuvos 1940-41 metais. Tarybų valdžia davė žemės visiems darbo valstiečiams. Visi dvarininkai ir stambūs buožės neteko žemės, kurią anksčiau jie buvo pasigrobo.

Lietuvos darbo valstiečiai pradėjo gyventi laisvai, nauja tvarka. Bet šią gyvenimą pertraukė hitlerinės gaujos, išbrovusios į mūsų žemę. Su vokiškąja durtuvų pagalba buožės ir dvarininkai vėl atėmė iš mūsų žemę ir pavertė mus, laisvus žmones, elgetomis. Daug naujakurių buvo nužudyta, daug išvaryta į ošiaison katorgon, daugelis mirė koncentracijos stovyklose. Lietuvų užgėlė vergovės naktis. Mes tapome ne žmonėmis, bet vergais.

Iš tos nelaisvės mus išvadavo didvyriškoji Raudonoji Armija, didžiojo Stalino vadovaujama (ligai trunkantieji plojimai). Tarybų liaudis sutriuškino hitlerinę Vokietiją. Mes ir mūsų vaikai reiškiamo giliausią padėką didvyriškajai Raudonojai Armijai ir didžiajai rusų tautai už suteiktą laisvę. Šito mes niekadus neužmiršime. Ir mūsų atsakymu į tai bus ištikimiausioji draugystė.

Išsivadavus iš vokiškojo jungo, pirmas įstatymas, išleistas Lietuvoje, buvo įstatymas dėl žemės. Pagal šį įstatymą visa dvarininkų bei liaudies priešų žemė ir dalis buožių žemės vėl buvo paimta, ir atiduota tikriesiems jos šeimininkams — darbo valstiečiams.

1944 metų rugpjūčio mėn. Kovarsko valsčiuje buvo sudaryta žemės komisija. Į jos sudėtį įėjo drg. drg. Lakavičius, Dydas, Verselis, Čukšys ir Vilčinskas. Kaip matote, žemės tvarkymo reikalai buvo pavesti darbo žmonių sūnams, ir bežemių bei mažžemių valstiečių lūkesčiai galėjo būti įgyvendinami. Žemės komisijos nariai sąžiningai ir ištikimai dirbo savo darbe. Nepaisant to miestyje apie 1 hektarą be-

pavojaus ir liaudies priešų

Gegužės 6 d. Kovarske, Ukmergės apskr., įvyko pirmasis valsčiaus valstiečių, gavusių žemę iš tarybų valdžios, susirinkimas. Iš įvairių kaimų ir vienkienių susirinko valsčiaus centre daugiau kaip 400 naujakurių. Didelė mokyklų salė vos sutalpino visus norinčius dalyvauti susirinkime.

Valstiečių žemės komisijos darbo ataskaitą dėl vokiečių okupacijos padarinių likvidavimo žemės ūkyje padarė drg. Vilčinskas.

Dėl gamybinės pagalbos naujakuriams iš MTS pusės padarė pranešimą Žemaitkiemio MTS direktoriaus pavaduotojas politiniams reikalams drg. Kovalenko.

Po pranešimų įvyko gyvos diskusijos. 20 susirinkimo dalyviai išėjo kalbėti su pasiūlymais ir žemės komisijos darbo kritika.

Susirinkimo darbe dalyvavo Lietuvos TSR Ministrų Tarybos Pirmininko Pavaduotojas drg. Niunka, Lietuvos TSR Žemdirbystės Ministras drg. Vildžiūnas, Lietuvos KP(b) Ukmergės apskrities komiteto sekretorius drg. Matulionis, apskrities vykdomojo komiteto pirmininkas drg. Česnaitis.

Pirmasis valsčiaus susirinkimas išrinko 30 delegatų į apskrities valstiečių suvažiavimą.

Su ypatingu entuziazmu susirinkimas priėmė sveikinimo laišką tarybų liaudies didžiajam vadui draugai STALINUI.

grasinių, žemė buvo atimama iš visų stambių buožių. Kovoje su buožėmis žuvo ištikimas patriotas, visų mylimas žemės komisijos narys Povilas Čukšys.

Per trumpą laiką tarp valstiečių buvo sudarytas žemės fondas iš 5.009 hektarų. Čia įėjo visos dvarininkų, vokiečių pagalbininkų žemės, atrėžusios buožinių ūkių, kurių sklypai viršijo 30 hektarų.

Kartu su žeme iš dvarininkų ir stambiųjų buožių buvo paimta 95 arkliai, 20 kumelių, 115 karvių, 37 avys, 87 kiaulės. Be to, paimta 50 plūgų, 81 akėčios, 49 pakinktų kompleksai, 19 rūšiavimo ir vėtimo mašinų, 15 kuliamaųjų mašinų, 5 motoriniai varikliai, 19 kertamųjų ir piauamųjų mašinų, 9 sėjamosios mašinos, 11 arkinčių grėblių, 1 traktorius.

Kartu su tuo į valsčiaus fondą pateko 84 gyvenamieji namai, 80 tvartų, 76 klojimai, 51 svirnas ir daug kitų trobesių.

Sudarius valstybinį fondą, žemės komisija tuojuo pradėjo dalinti žemę bežemiams ir mažžemiams. Per Kovarsko valsčiaus komisiją 143 ūkiai gavo 1.347 hektarus žemės, ją sklypai — nuo 8 iki 15 hektarų. 287 mažžemių ūkiams buvo paskirta 1.517 hektarų. Apie 1.000 hektarų paskirta MTS, pagalbininkams ūkiams ir tarybininkams ūkiams.

Mūsų valsčiuje gavo žemę visi darbo valstiečiai, kurie pareiškė norą ją gauti. Daugiau kaip 400 naujakurių išduoti valstybiniai aktai nemokamai ir amžinai valdyti žemę.

Taip, draugai, buvo vykdoma žemės reforma mūsų Kovarsko valsčiuje. Ji palietė beveik visas pagrindines žemes. Žemė buvo atimta iš 122 dvarininkų ir buožių. Tuo mes pastatėm ant kojų daugiau kaip 450 naujakurių ir bežemių valstiečių ūkių.

Kam mes dalinome žemę? Čia esąs vargingas valstietis Sudiltas Jonas turėjo Kovarsko miestelyje apie 1 hektarą be-

žės Raudonikienės ūkio paskyrėm papildomai 5 hektarus. Be to, davėm arklį, karvę, vežimą, pakinktus. Žemės ūkio darbininkas Antanas Misiūnas iš Dvarelių vienkienio gavo 10 hektarų geros žemės. Jis gavo taip pat iš komisijos arklį, plūgą ir vežimą. Naujakuris Jonas Gabrys iš Dagių vienkienio gavo 9 hektarus žemės, karvę, piugą, akėčias, vežimą, roges, pakinktų kompleksą ir reikalingus trobesius. Tokių valsčiuje šimtai. Jūs patys juos gerai pažįstate. Visus juos mūsų tarybinė valdžia ištrauė iš buožių vergovės ir pastatė ant kojų.

Žemės komisija perdavė naujakuriams 39 arklis, 10 kumelių, 22 karves, 13 veršiukų, daug avių, 59 naujakuriai gavo gyvenamuosius namus.

Be to, valstybė suteikė naujakuriams didelę pagalbą misku ir pasolėmis. Naujakuriai gavo 2.115 kub. metrų statybinių miško ir per kredito draugijas 113 takstančių rublių pinigais įsikurdinimui. Labiausiai reikalingiems iš valstybės fondo išduota 100 tonų skelų.

Ar galėjo kita valdžia, išstyrus tarybų valdžią, suteikti tokią pagalbą darbo valstiečiams. Aišku, ne. Jūs visi šia sėdintieji, manau, atsimenate vadinamą „žemės reformą“ Smetonos laikais. Iš tos reformos turėjo naudą tik dvarininkai ir stambūs buožės, o darbo valstiečiai kaip buvo, taip ir liko be žemės.

Su kuo tik iš valstiečių man teko kalbėti, visi vienu balsu dėkoja tarybų valstybei ir bolševikų partijai už teikiamą pagalbą. Kitaip ir negali būti. Tai, kas padaryta per paskutiniuosius dvejus metus žemės ūkiui atkurti, joks kita vyriausybė neįvykdytų ir per šimtą metų. O senojai Lietuvoj valstietis apie tai ir svajotį negalėjo. (Balsai iš vietų: teisingai).

Bet tuo pat metu, kalbėdamas apie žemės sutvarkymą

mūsų valsčiuje, aš turiu nurodyti ir kai kuriuos stambius trūkumus žemės komisijos dar-

to. Tai ellėje vietų stambiesiems buožėms įvairiais būdais patsėkė išsisukti nuo žemės atėmimo. Taip, pavyzdžiui, buožė Puodžiūnas Ignatiškis kaimė sugebėjo įvykdyti fiktyvų padalinimą. To išdavoje jo dukterė gavo geresnę žemę, o blogesnė teko naujakuriams. Paslėpė nuo atėmimo žemę buožė Kasickis. Jam tai pat padėjo fiktyvus padalinimas.

Tokie pat pavyzdžiai aptinkami Pabragių kaime. Čia buožė Juozas Raudonikis taip pat sugebėjo palikti savo šeimai didesnę ir geresnę dalį žemės.

O Zagojų kaime iš buožės Karvelio, kaip liaudies priešų pagalbininko, buvo atimta 64 hektarai žemės. Ją visą gavo naujakuriai. Pagal įstatymą, turėjo būti atimti iš buožės atliekami trobesiai, bet tai nebuvo laiku padaryta. Buožė ir dabar gyvena patogiai dideliame name, o naujakuriai glaudžiasi tamsiose kambarose.

Janušavo vienkienyje žemės komisija netiksliai nustatė žemės kokybę. Buožei Kalibatui Juozui palikta geresnė žemė aplink sodybą, o vargingam valstiečiui V. Navickui paskirti pakraščiai. Dabar buožė juoiasi iš naujakurio. Tokių faktų yra ir kitur. Bet apie juos, matyti, šios dienos susirinkime papasakosite smulkiai. Ką galėjo iš akių išleisti žemės komisija, jūs, manau, gerai pastebėjote.

Didelė mūsų klaida buvo ir tai, kad mes retai kviečiame jus, naujakurius, ir tariamės su jumis. Ir tuo dažnai naudojasi lietuviški buržuaziniai nacionalistai — liaudies priešai. Jie skleidžia įvairius taškulus, priešiškus gandus, višaisp šmeižia. O ten, kur šmeižtas prieš mūsų geriausius žmones nepadeda — jie pavartoja ginklą. Nuo banditų rankos žuvo jums visiems žinomas darbštus naujakuris Zabiela iš Konceviškių vienkienio.

Bet tuo banditai neįbegins darbo valstiečių. Atsakydami į jų žvėriškumus, mes tik liaudies suglausime savo eiles ir atsakysim banditams tinkan-

tu atkirčiu. Rūsti tarybų teisingumo ranka tuo teko mums padės.

Visos gautos naujakurių žemės šį pavasarį jau įsėjamos. Daugelis naujakurių pirmą kartą valstiečių valsčiuje ne tik įvykdė, bet ir daug viršijo sėjos valstybinio plano. Šita pirmųjų laimėjimų nusipelnė visokeriopo pagyrimo. Dabar visa šalis džiaugiasi vykdydami stalininio plano žio planą. Šitas planas bus įvykdytas tik tada, kai kiekvienas tarybinis žmogus atnisingai vykdys savo užduotinius: valstiečių reikalus ir auginti puikius javus, daugiau auginti gerą gyvuliją. Naujakuriai turi būti rūpestingai ūkininkai savo žemėje. Šis geras sėklas, visokeriopa pagyrimo ti varbingų techninių kultūrų — linų ir kanapių pasėjimas. Visomis galimomis priemonėmis kovoti dėl aukšto derliaus. Čia darbo valstiečių visados padės tarybinė valdžia.

Naujakuriai turį būti pirmieji vykdančiais prievoles valstybei. Teisingai daro daugelis naujakurių prieš terminą įvykdydami pieno pristatymus. Taip turi daryti visi darbo valstiečiai.

Atskirai sustojau ties žemės ūkio kooperacijos plėtimu. Ties naujakurių ir visų darbo valstiečių gyvybinis reikalas. Kooperacijai plėsti valstybė skiria milžiniškas lėšas. Mes turime visus galimus artimiausiu laiku organizuoti valsčiuje žemės ūkio kooperatine draugija ir pienininkystės draugijas. Manau, kad pirmųjų padaryti ji pradžia bus visų jūsų palinkėjimai. Su jūsų pagalba galima sukurti stiprius kooperatyvus, kurie jums greičiau padės atstoti ant kojų.

Dir vienas paskutinis reikalas. Kad visi darbo valstiečiai galėtų ramiai dirbti savo žemėje, gaukite iš tarybų valdžios, reikia vesti kaip galima ryžtingesnę kovą su banditais pasirodžiusiais. Valdžios organai jau atliko didelį darbą valant valsčių nuo priešų. Tegutis šį darbą turi padėti visomis priemonėmis ir pajėgomis patys darbo valstiečiai. Tada greičiau bus išvalyti visi banditai širčių lizdai.

Baigdamas galiu pasakyti viena — padirbėkime, draugai naujakuriai, savo žemėje taip, kad pats draugas Stalinas pasakytų mums: gerai, draugai naujakuriai, dirbote, dėkui jums už gerą darbą.

Tegyvuoja galingoji tarybinė Tėvynė!

Tegyvuoja didysis tarybų liaudies vadas ir mokytojas draugas STALINAS! (Ilgai trunkantieji plojimai).

## Banditus reikia naikinti

Tarybų valdžios aš paty-  
dė už mane stipresnis.  
Ir dar viena nelaimė — tai  
banditai. Jie pyksta ant mūsų  
šeimos, labai pyksta. Mano vyras  
tarnauja Raudonojoje Armijoje.  
Ir banditai seniai rodo dantis  
į mūsų ūki. Jiems skersai  
gerklės sustoja bet koks  
vargšas. Ypač jie n-kenčia  
žmonių, ištikimų ir atsidavusių  
tarybų valdžiai.

Aš manau, kad pats laikas  
surasti tiara priemonę prieš  
šiuos pasiutusius žvėris, kadangi  
jie mums, darbo žmonėms,  
neleidžia ramiai gyventi ir dirbti.  
Mes, naujakuriai, privalome  
visokeriopa padėti tarybų valdžiai  
šiam neatidėliotiname reikale.

Leokadija Pleskienė,  
Budrių apylinkės valstietė

## Sutramdyti buožes

Kodėl jis komisijai labiau patiko  
savo pėdsakus, negu aš.  
Apie panašius atsitikimus  
aš girdėjau ir iš kitų. Reikia  
pareikalauti aiškaus atsakymo  
iš žemės komisijos, kodėl ji  
pataikauja buožėms.

Buožės — pikčiausi darbo  
valstiečių priešai. Jie nepraleidžia  
nei vienos progos, kad mums  
kokios nors žalos padarytų,  
kad pagalioti ratūs nekiltų.  
Mes, naujakuriai, turime bendromis  
jėgomis duoti atkirtį visoms  
buožinėms suktinėms. Šiame reikale  
mums visomet padės bolševikų  
partija.

Petras Danyla,  
Epušoto kaimo naujakuris

## Pamatai pastatyti

Labai blogai. Komisija man  
patiko savo pėdsakus, negu aš.  
Apie panašius atsitikimus  
aš girdėjau ir iš kitų. Reikia  
pareikalauti aiškaus atsakymo  
iš žemės komisijos, kodėl ji  
pataikauja buožėms.

Labai blogai. Komisija man  
patiko savo pėdsakus, negu aš.  
Apie panašius atsitikimus  
aš girdėjau ir iš kitų. Reikia  
pareikalauti aiškaus atsakymo  
iš žemės komisijos, kodėl ji  
pataikauja buožėms.

Dar didesni uždaviniai stovi  
prieš MTS podymų arimo kampanijoje,  
rengiantis žiemkenčių sėjai  
ir derliaus nuėmimo metui.  
Mašinų mes turime. Gerų, stiprių  
mašinų. Išnaudodami jų pajėgumą  
mes padėsime daugeliui naujakurių  
žiemkenčius apsėti, ir nuimti  
derlių be nuostolių.

(Iš J. Kovalenko, Žemaitkiemio  
MTS direktoriaus pavaduotojo  
politiniams reikalams, kalbos).

## Naujakurių saskaita vartotojų kooperacijai

Trumpai papasakosiu apie  
save. Išsipildė didžioji mano  
gyvenimo svajonė. Pirmą sykį  
aš gavau žemės. Ašiu tarybų  
valdžiai už rūpinimąsi mumis,  
darbo valstiečiais. Mes šito  
niekuomet nepamiršime. Bet  
visiems žinoma, kaip sunku  
mums, naujakuriams, naujoje  
vietoje įsikurti. Daugelis mūsų  
— kaip stovi, tiek turtingi.  
Mūsų ūkio atstatyme didelę  
paramą turi suteikti kooperacija.  
Kovarsko kooperatyvo lentynos  
ir sandėliai visuomet tušti.  
Per trejus metus mes nematėme  
nei vienos vinies, nei jokio  
geizgalio.

Nemanau, kad mūsų respublikos  
įmonėse, kad ir Ksuono arba  
Ukmergės, negaminėtų vinių  
arba noragų. Netikiu tam.  
Reikia tik suprasti darbo valstiečių  
poreikius ir bet kokią dirbtuvę  
galėtų pagaminti 2—3 kartus  
daugiau kaimui reikalingų  
prekių, negu kad dirba dabar.  
O mūsų kooperatininkai pernelyg  
jau ramūs žmonės. Turi tuštesne  
parduotuvėse ir tyli. Mes, naujakuriai,  
reikalaujame, kad išsijudintų šitie  
miegaliai. Tegu padeda mums  
greičiau atkurti liaudies ūkį.

Antanas Kryženauskas,  
Kovarsko apylinkės naujakuris

## Kaip buožė Kedlys apėjo žemės komisija

Praėjusį pavasarį aš nusizūrėjau  
vieną žemės sklypą ir paprašiau  
komisiją jį man duoti. Komisija  
man, kaip kumetui, pažadėjo šitą  
žemę. Mano džiaugsmui nebuvo  
ribų. Pagaliau, galvoju, ir aš  
turėsiu savo žemės.

Bet aš nudžiugau per anksti.  
Syki mane pakvietė žmogus iš  
apylinkės ir sako: „Eime, gaušite  
žemės“. Atveda mane prie kažkokio  
pelkėto sklypo ir sako: „Štai,  
Veronika, jūsų žemė“.

— Ne, — sakau, — jās, matyt,  
suklydote, tai ne tas sklypas,  
kurio aš gėrėjau.

— Tavo tiesa, — sako, — bet  
ankstyvesnis sklypas atiduotas  
kitam. Tau paliko tik šitas.

Kaip vėliau išsiaiškinau, tą  
sklypą, kurio aš gėrėjau, komisija  
atidavė buožei Kėdlyui. Piktai  
liežuviai kalba, kad tas dalykas  
neapsėjo be patėpimo samagonu.  
Taip buožė Kedlys už nosies  
vedžiojo žemės komisiją.

Pradėjau skųstis dėl šios neteisybės  
valsčiaus vykdomajam komitetui.  
Jokio atsakymo negavau. Nuėjau  
į apskrities žemės ūkio skyrių.  
Tas pats.

Reiktų ištirti, kas mūsų valsčiuje  
yra buožių gynėjai. Skaudu mums,  
naujakuriams. Bet aš įsitikinusi,  
kad surasiu tiesą.

Tarybų valdžia niekuomet neduos  
biednoko nuskriausti. Tuo aš  
įsitikinusi.

Veronika Valeikienė,  
Paberžių kaimo naujakurė

## Mūsų penkmetis

Aš turėjau didelę laimę asmeniškai  
dalyvauti svarstyme ir patvirtinime  
stalininio penkmečio plano įstatymo.  
Tai nepamiršamos mano gyvenimo  
dienos! Kaip dabar matau didelę,  
erdvią Kremiaus salę, kur susirinko  
visas mūsų tarybinės šalies  
žiedas. Čia buvo mokslininkai,  
partijos ir vyriausybės vadovai,  
žymiausi inžinieriai, agronomai,  
maršalai, kolektyvininkai ir mes,  
Pabalijų darbo valstiečiai. Dalyvavo  
penkmečio plano svarstyme ir  
didysis tarybinų tautų vadovas  
draugas Stalinas.

Kiekvienas, atidžiai perskaitęs  
priimtą penkmečio planą, supras,  
kad jis nukreiptas į mūsų Tėvynės  
jėgų ir galios sustiprinimą, į  
visokeriopa tarybinės liaudies  
gerbavio kėlimą. Daug vietos ir  
dėmesio šitame plane skiriama ir  
mūsų respublikai. Bus pastatytos  
naujos įmonės ir fabriškai. Žemės  
ūkyje kelis kartus padidės  
skaičius traktorių ir įvairių  
sūdučių mašinų, padedančių  
valstiečiams.

Stalininio penkmečio plano  
vykdymas prasidėjo. Mes jau  
galime matyti laukuose naujus  
traktorius ir mašinas. Tai tėra  
tik pradžia. Svarbiausia — dar  
priešakyje.

Kad užsibrėžtas planas būtų ne  
tik įvykdytas, bet ir viršytas —  
daug priklauso nuo mūsų, darbo  
žmonių. Pabūk ir įmonų darbininkai  
pradėjo socialistinių lenktynių  
už priešterminių savo planų įvyk-

dymą. Šiose lenktynėse gyvulininkai  
dalyvauti ir mes, valsčiečiai. Mūsų  
įsipareigojimai turi būti kupini  
energijos.

Mes privalome apėsti visas žemes.  
Neleistina, kad koks žemės  
sklypas liktų neapdirbtas.

Bet dabar maža tik apėsti, reikia  
stengtis, kad būtų išaugintas  
aukštas derlius. Dabar mes dirbame  
sau ir mums netinka surinkti  
elgetiška derlių. Mūsų žemės,  
su meile įdirbtos, gali duoti  
puikų derlių. Tuo aš įsitikinau  
pats asmeniškai.

Daugelis mūsų valsčiaus naujakurių  
padirbėjo gerai ir karštai, ir  
rudeni surinkus visų pasėlių  
geriausią derlių.

Mes, darbo valstiečiai, privalome  
valstybei padėti greičiau įvykdyti  
naują stalininį penkmetį. Yra  
visos galimybės, kad kaip galima  
greičiau valstiečiai įvykdytų  
pieno paruošas. Valstiečiai  
pirmūnai numato rugsejo mėnesį  
visiškai užbaigti pieno pristatymus.  
Naujakuriai privalo būti  
priešterminių savo įsipareigojimų  
įvykdymą pavyzdžiu. Tai bus  
mūsų kuklus įnašas į stalininį  
penkmetį.

Taip kiekvienas tarybinis žmogus,  
nežiūrint savo darbo vietos,  
dirbdamas gerai ir sąžiningai,  
tuo padės mūsų Tėvynę įvykdyti  
penkmetį.

Juozas Bagociūnas,  
TSRS Aukščiausiosios Tarybos  
deputatas, Kovarsko apylinkės  
naujakuris

## Mes pilnateisiai savo žemės šeimininkai

Aš pirmą kartą dalyvauju  
leidžia mano jėgos, kad žemė  
tokiame dideliame susirinkime.  
Atvykau čia, kaip ir mano kaimynai,  
su dideliu noru.

Tarybų valdžia man davė gerą  
sklypą žemės. Padėjo apsirūpinti  
gyvuliais. Šį pavasarį visą  
dirbamą žemę stropiai apėsiu.  
Dirbau nesigailėdamas jėgų.  
Žinau, kad dirbu sau, savo  
šeimai. Ne aš vienas taip dirbau,  
visi mano artimieji kaimynai  
triūsė, nenuleisdami rankų.

Ir kodėl pas mus toks užsidedimas  
darbui? Visai paprastas reikalas.  
Mes pirmąsyk tapome pilnateisiais  
žemės šeimininkais. Šitą žemę  
mums davė brangi tarybų valdžia.  
Ir aš pasirengęs ją ginti savo  
krūtine nuo bet kokio priešo.  
Aš padarysiu viską, kiek tik

leidžia mano jėgos, kad žemė  
duotų aukštą derlių. Jeigu tik  
reiks, dirbsiu dieną ir naktį.  
Jėgų man pakaks. Bus mano  
ūkyje ir gerų gyvulių. Užveisiu  
ir sodą. Tegu buožės tuščiškai  
nekalba, kad mes, biedninkai,  
nemokame prižiūrėti žemės,  
kad mes nekokie šeimininkai.

Nei minutei nepamiršau savo  
šventų pareigų valstybei. Pieno  
pristatymus aš vykdau stropiai.  
Galvoju per vasaros mėnesius  
visiškai užbaigti pieno pristatymus.

Iš visos širdies dėkoju mūsų  
tarybinei vyriausybei ir jos  
vadui draugui Stalinui už rūpinimąsi  
mumis, darbo valstiečiais.  
Didelis valstietiškas ašiu.

Jonas Kernagys,  
Dauginčių km. naujakuris

## MTS traktoristų kursų lankytojai ruošiasi egzaminams

Dabartiniu metu Rokiškio MTS  
traktoristų kursų lankytojai,  
galutinai baigę teoretinį kursą,  
kasdien įvykdydamas visu  
100%. Drg. Skeivelas Alfa ir  
darbus laukuose. Kursantai drg.  
drg. Povilavičius Viktoras,  
Skeivelas Alfa, geriausiai įsisąmoninę  
teorines žinias, darbų rezultatais  
kursantai sėkmingai jas taiko  
praktikoje, dirbdami su traktoriais  
arimo darbus.

savarankiškai dirba su traktoriais  
HTZ, kasdien įvykdydamas  
išdirbio normą visų kursantų  
100%. Drg. Skeivelas Alfa ir  
dr. Povilavičius Viktoras, geriausiai  
įsisąmoninę teorines žinias,  
darbų rezultatais kursantai  
sėkmingai jas taiko praktikoje,  
dirbdami su traktoriais arimo  
darbus. Kursantas drg. Povilavičius  
tęjančius egzaminus.

dr. Povilavičius Viktoras, geriausiai  
įsisąmoninę teorines žinias,  
darbų rezultatais kursantai  
sėkmingai jas taiko praktikoje,  
dirbdami su traktoriais arimo  
darbus.

Kursantas drg. Povilavičius  
tęjančius egzaminus.

## Kritikos ir savikritikos ženkle

Š. m. birželio mėn. 12 d. Rokiškio apylinkės vykdomojo k-to pirmininko ataskaitinis pranešimas, kurio klausyti susirinko apie šimtą valstiečių.

Apylinkės pirmininkas drg. Kriukelis savo ataskaitiniame pranešime palietė svarbiausius šio meto uždavinius ir nurodė, kaip jie buvo įgyvendinami praktikoje. Drg. Kriukelis nurodė, kad didelę svarbą jo darbe sudarė kadru parinkimas, t. y. dešimtininkų, pirmininko pavaduotojo, sekretoriaus. Darbo eiga parodė, kad kai kurie iš jų, kaip pirmininko pavaduotojas drg. Daunys, Parosiškės dešimtininkas drg. Mickys, savo darbą gerai suprato ir tinkamai jį atliko. Bet buvo ir tokių, kurie pasirodė nerangūs ir nesuprantą šio meto gyvintinių uždavinių. Tai apylinkės sekretorius drg. Puknys ir panašūs į jį.

Drg. Kriukelis savo pranešime nurodė, kad nemažas darbas yra nuveiktas žemės ūki-

atkrimo srityje. Rokiškio apylinkėje buvo aprūpinta žemė 51 naujakuris ir priedininkas, tuo pačiu buvo teikiama įvairi parama naujakuriams suteikiant jiems skėlių, organizuojant talkas ir kita.

Drg. Kriukelis pabrėžė, kad Rokiškio apylinkė, neblogai įvykdžiusi valstybinę 1945 m. prievolę bei miško paruošas, dabar turi dėti visas pastangas galutiniam pieno prievolių atlikimui.

Girtinas dalykas yra tas, kad drg. Kriukelis į savo pranešimą įtraukė ir savikritiką. Jis pripažino, kad Rokiškio apylinkėje įvairių užduočių vykdyme daugumoje buvo smarkiai atsilikusi. Ypač buvo pamirštas švietimo darbas valstiečių tarpe, įvairus aiškinamasis darbas ir pan.

Tikrumoje taip ir yra, kad Rokiškio apylinkėje darbas silpnai tebuvo pastatytas, bet gera yra tas, kad pats apylinkės pirmininkas padarytas klaidas pastebėjo ir iškelė, tuo pačiu jis

gali imtis priemonių joms ištaisyti.

Savo išstojime Bulvėniškio kaimo gyventojas drg. Buikienė nurodė, kad ji negauna jokios paramos, nors yra naujakurė, o jos sūnus žūvęs Didžinajame Tėvynės kare. Parosiškio kaimo gyventojas drg. Šukienė nusiskundžia dėl blogo kuro paskirstymo ir eiguilių bei miškininkų kvėpininkavimo daliant valstiečiams kurą.

Drg. Buikienės ir drg. Šukienės klausimai yra labai svarbūs. Tas valdžiai ir parodo, kad apylinkės pirmininko darbe buvo nemaža trūkumų ir neatidum.

Kad ateities darbas būtų pilnai patenkinamas, drg. Kriukelis turi daug pasimokyti iš savo paties ataskaitiniame pranešime ir per diskusijas iškeltų trūkumų. Tik tas laidosis sėkmingai šio penkmečio plano vykdymą, siekiant kas kart didesnės darbo žmonių gerovės.

(Mūsų koresp.).

## Kasdien 200%

Panemunėlio MTS dabartiniu metu visas jėgas skiria pūduoto orimo darbams. 14 25 su valstiečiais sudarytų sutarčių, 10 sutarčių jau yra įvykdyta, suurus 30 ha pūdyose. Labiausiai šiuose darbuose pasižymi traktoristas Giedra Adolfas, su traktoriumi „Internacional“ kiekvieną dieną dienos išdirbio normą įvykdydamas 200%. Vietoje duotosios darbo normos 1,6 ha, jis suaria 3 ir net daugiau ha.

Drg. Giedra — traktoristas jaunas, bet darbštus, baiges mui.

Rokiškio MTS traktoristai, o praktiškai atlieka Panemunėlio MTS, prie mechanizatoriaus Liugos Antano. Darbštiausias ir myli už gerai ir atliekamą pūdyo darbą.

Drg. Giedra, suprasdamas savo atliekamo darbo reikšmę ir šio penkmečio plano statusą, mus uždavinius, yra įsijungęs su kitais darbo draugais traktoristais į socialinę dar labiau pakelti darbo mui.

Kazovai

## Į griežtesnę kovą prieš pieno paruošų sabotuotojus

Rokiškio apskrityje vis dar visą laiką buvo okupuojama randasi eilė buožių, kurie įvairiais būdais sabotuoja pieno privalomuosius pristatymus. Nors gerai žinoma, kad naujojo penkmečio plano uždavinį įvykdymas turės mūsų kraštui gana didelę reikšmę, o šių uždavinių įvykdyme taip pat užima svarbų vaidmenį turi ir pieno privalomieji pristatymai, — valsčių partiniai ir tarybiniai organai vis dar neįsitraukia į griežtą kovą prieš tuos, kurie iki šiol sabotuoja pieno paruošų vykdymą, kurie tokiais savo žalingu elgesiu kenkia valstybės ir darbo žmonių interesams, kenkia visam atsikuriančiam kraštui. Tokius sabotuotojus valsčių partiniai ir tarybiniai organai turi nedelsiant išaiškinti, demaskuoti, jiems turi būti pritaikytos griežtos bausmės.

Imkime vieną Rokiškio valsčiaus apylinkę — Vyžėjus. Štai, čia gyvenęs Kriukelis Stasys iki šio laiko turėjo pristatyti 722 kg pieno, bet tepristatė vos 49 kg. Kuo gali būti pateisinamas toks pieno paruošų sabotavimas? Jis valdo 20 ha ūkį, vokiečių okupacijos metu šaudė nekaltus tarybinus žmones, grobė jų turtą,

visą laiką buvo okupuojamą. Toliau: Mažučka Valdas, valdys 18 ha, turėjęs pristatyti 824 kg, o tepristatė tik 15 kg (be to, buvo dalyvaujantis nacionalistinėse grupėse), Makutėnas Antanas, turėjęs iki šiol pristatyti 824 kg pieno, — pristatė 39 kg, Kurklietienė Elena, turėjęs pristatyti 722 kg, — pristatė 39 kg, Pautienis Antanas ir Pautienis Petras, pirmasis valdys 17 ha ir turėjęs pristatyti iki šiol 618 kg, — nepristatė nė kiek, o antrasis valdys 18 ha ir turėjęs pristatyti 722 kg, — pristatė vos 6 kg.

Štai, tai tik vienoje Rokiškio valsčiaus apylinkėje randasi išlisa buožių — pieno privalomųjų sabotuotojų galerija, jų taip pat yra ir daugiau kituose valsčiuose bei visoje apskrityje. Valsčių partiniai ir tarybiniai darbuotojai į tokius kaip tik ir turi atkreipti rimą dėmesį, kad jų kenksmingi veiksmai būtų pašalinti, kad prieš juos būtų imamasi griežtų priemonių.

Į aukščiausiems penkmečio planui suvažiavimus roduojus Rokiškio apskr. prokuratūra irgi turėtų atitinkamai reaguoti.

## Kaip neturi būti pravedami apylinkių tarybų ataskaitiniai pranešimai

Šiuo metu apskrities valsčių apylinkėse yra pravedami apylinkių tarybų ataskaitiniai pranešimai. Jei šie pranešimai — nuveiktų darbų apžvalga — praicina aukštame kritikos ir savikritikos ženkle, — tai jie turi gana didelę reikšmę apylinkės pirmininko darbe, siekiant ateityje pašalinti buvusius darbo klaidas ir visą darbą pakeipti nauja, teisinga vage, kas žymiai prisidės prie penkmečio plano uždavinių įgyvendinimo.

Š. m. birželio mėn. 9 d. toks ataskaitinis pranešimas įvyko Rokiškio valsč. Ragelių apylinkėje, kuris, deja, buvo prarastas taip, kaip neturėtų būti pravedamas.

Susirinkimą, į kurį atsilankė 25 valstiečiai, atidarė Ragelių apylinkės pirm. Pečiara, o ataskaitinį pranešimą apie apylinkėje nuveiktus darbus padarė mokyt. Būtnas. Ir suprask, žmogus, kad nori: vietoj to, kad pats apylinkės pirmininkas darytų pranešimą (faktiškai taip turi būti), — jį padarė moky-

tojas, tarytum jis būtų jėg apylinkės pirmininko pareigas. Tas jokiū būdu yra neleistina. Susirinkimas buvo organizuotas blogai (kaip minėta, te dalyvavo 25 valstiečiai), ataskaitinis pranešimas praėjo be jokios kritikos ir savikritikos, valstiečiai į diskusijas visai neįsitraukė.

Štai, ataskaitiniame pranešime tarp kitko buvo pažymėta, kad klubas skaityklaiki baldžio mėn. gerai veikė, bet nebuvo nurodyta, kada ji vėl pradės veikti, kokių tam tikslui numatoma imtis priemonių. Arba vėl: apylinkėje veikia 4 griet. nugriebimo punktai, ir čia buvo paminėtas jiems skirtas planas, pažymėta, kad šie p-tai gerai veikia. Tačiau faktai kalba už tai, kad apyl. pirmininkas Pečiūra visai nežino, kokį plano nuosimtį šie griet. pagr. punktai yra išpildė, o patys p-tai veikia blogiausiai visame Rokiškio valsčiuje.

Bendrai imant, viskas buvo nušviesta blankiai, neryškiai, nesiskaitant su tikrais faktais.

Pats susirinkimas buvo suorganizuotas gana nevykusiai, ir dėl to kalta yra Rokiškio valsč. moterų organizatorė drg. Didžgalvienė, kuri buvo atsakinga už šio susirinkimo reikiamą pravedimą. Ji beveik visai neparodė veiklos, o prieš pat įvykstant susirinkimui — išvažiavo.

Žodį tenka tarti ir mokyt. Zalenkauskaitė, rašiusiai šio susirinkimo protokola, kuri, gal būt, jaučiasi gyvenanti smetoninėje Lietuvoje, kad iki šio laiko dar nespėjo sužinoti, jog apylinkių pirmininkai — tai ne „seniūnai“, apie ką ji mini protokole. Šis faktas rodo, kad ji neseka spaudos, nesiskaito su esama tikrove, visiskai yra atsilikusi nuo gyvenimo.

Talgi, minėtas ataskaitinis pranešimas Ragelių apylinkėje nieko gero ir naujo neparodė, neiškėlė, praėjo be jokios naudos, nevykusiai, kas rodo, kaip apylinkių tarybų ataskaitiniai pranešimai neturi būti pravedami bei organizuojami.

## BOLŠEVIKŲ PARTIJA KOVOJE DĖL PROLETARIATO DIKTATŪROS

(Pasikalbėjimas apie antrąjį VKP(b) istorijos etapą)

(-IV dalis)

(Tęsinys)

Pačiame sukilimo ruošimo įkarštyje prieš partiją išstojo išdavikai — Kamenevas, Zinovjevas, Trockis. Jie dar spalį 10 d. ir 16 d. Centro Komiteto posėdžiuose pasisakė prieš ginkluotą sukilimą, kadangi jie nenorėjo socialistinės revoliucijos pergalės. Savaitę prieš sukilimą jie kontrevolucijai išdavė karinę bolševikų partijos paslaptį, atidengė Centro Komiteto nutarimą praveisti sukilimą artimiausiomis dienomis. Leninas ir Stalinas išskėlė gėdingą išdavikų vaidmenį.

riuose vyko smarkus pasirušimas sukilimui. Kovinių uždavinių gavo karo laivai „Aurora“ ir „Laisvės aušra“.

Kadangi Trockis priešui išdavė sukilimo dieną, partijos Centro Komitetas nutarė pradėti ir praveisti sukilimą anksčiau numatyto laiko, dieną prieš II Tarybų suvažiavimo atidarymą.

Ginkluotas sukilimas prasidėjo spalį mėn. 24 d. naktį iš 25 d. į 26 d. Ginkluotas sukilimas Petrograde, vykęs Leninui ir Stalinui netarpiškai vadovaujant, nugalėjo.

1917 m. spalį mėn. 25 d. (lapkričio mėn. 7 d.), 10 val. 45 min. vakaro, prasidėjo II Tarybų suvažiavimas. Menševikai ir eserai, matydami, jog masės nusigrįžo nuo jų ir pa-

sekė bolševikus, apleido suvažiavimą. Tarybų suvažiavimas pasmerkė menševikus ir eserus. Specialiame atsisveikime jis pasitelbė, kad visa valdžia perėjo į Tarybų rankas. Naktį į spalį mėn. 26 d. suvažiavimas priėmė 3 istorinius nutarimus: dekretą dėl taikos, dekretą dėl žemės ir nutarimą dėl Tarybų vyriausybės suformavimo.

Dekretas dėl taikos padarė pradžią Tarybų valstybės kovai dėl imperialistinio karo nutraukimo. Drauge suvažiavimas nužymėjo Tarybų valstybės užsienio politikos kryptį, kaip kovos prieš neteisėngus ir kitų tautų gynimo nuo imperialistinės agresijos, taikos ir draugystės tarp tautų poli-

tikos — pripažįstant ir garantant tų tautų teisę į laisvę bei nepriklausomybę.

Dekretu dėl žemės Tarybų suvažiavimas visiems laikams išnaikino privačią nuosavybę žemei ir paskelbė žemę esančią liaudies, valstybės nuosavybe. Dvarininkų, caro šeimos ir visuolių žemės, buvo konfiskuojamos ir perduodamos nemokamai naudotis visiems daro valstiečiams. Šiuo dekretu valstiečiai iš Spalio revoliucijos gavo daugiau kaip 150 milijonų dešimtinųjų žemės ir beveleisti nuu kasmetinių mokesčių dvarininkams apie 60 milijonų rublių suma.

(B. d.)

Atsakingas redaktorius  
P. Griškevičius

Redakcija: Rokiškis, m. aikštė Nr. 34, telefonas 18